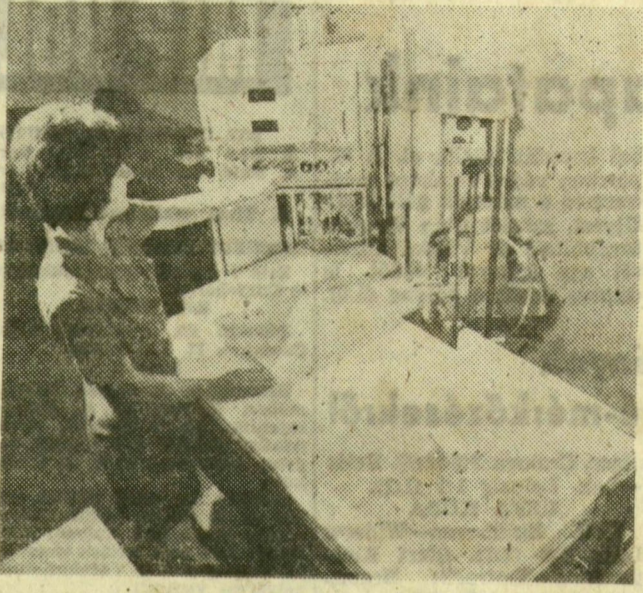

Tizenöt- millió szelvény

A lottószelvények „gyárában”, az Állami Nyomdában 15 millió szelvényt állítanak elő. S hogy a játéknál is mily fontos a pontosság, a precizitás, ezt illusztrálja képünk: elektronikus számítógéppel ellenőrzik a kinyomott szelvényeket.

Levél az egyetemnek

3. Az anyagiak

A két levél egy ponton igen közel jár egymáshoz. Az egyik: „A felsőbbrendűség gúnyos mosolyával vizsgáztató professzoroknak van-e fogalmuk arról, hogy egy fizikai munkát végző szülőnek mennyi izdásá tapad 25–30 ezer forinthez, pedig apjuk-anyjuk áldozatáról van szó.

Miért jött nyáron is Szegedre, utóvizsgára készülni, amikor otthon is tanulhatna? Miért költi a pénzt a nyáron, ha az utóvizsgára — ha tanul! — egy hónap is bőven elég? Más valami lehet a dologban.

Számolni kezdtük egy olyan fiatalember kiadásait, aki most tájékozódik az életben, és nem akar semmit elmulasztani, amibe belebotlik. Szigorúak voltak az egyetemisták, én toldottam meg nagymelnyűen a tételeket hol ezer, hol ezeröttszáz forinttal. A 30 ezer így sem jött ki. A divat? Egy farmer három évig elég, mondták a gyerekek, mi évenként írunk öltözet ruhákat és kabátot, sörrel-borral számoltuk a költőpénzt, mégsem értük el a levélbeli számadást. A legfontosabb, ez volt a végső adu, itt a kollégium, ne tessék albertbe menni.

Megfaggattam a gyerekeket a hidegvérű tanárokról, akik kenik kifelé a hallgatót a vizsgán, amikor eszükbe jut, hogy ma még keveset rúgtak ki. A felsőbbrendűség gúnyos mosolyával vizsgáztató professzorral ha más nem, az biztosan szólt volna, aki harmadszor próbálkozott, mire sikerült. Addig szorongattam kérdésekkel, amíg föladtam, én magam. Nem tudnak ilyenről, bevallják, ők nem készültek föl, azért rúgták ki őket. De tudnak olyan egyetemistáról, aki kilép az ajtón és elkezd a nótát: mindent tudtam, megfogni egyszer sem tudott, mégis kettést kaptam. Kijön utána a másik, aki hallotta ökögni-bakogni, és azt mondja: tedd össze két első lábadat, és adj hálát, hogy átmentél.

Ha az ajtóban azt mondta, ő mindent tudott, pedig itt számíthatott rá, hogy tozatiánul nagy labirintus ugyan az albertek ügye, tudnak olyan három hallgatóról, akik együtt laknak, de csak egy ágy van, s a másik kettő gumimatracon alszik 800-800 forintért. Miért ezt választják, nem tudni csak azt, hogy — állítólag ők mondták — náluk a pénz nem számít. Az egyik anyja kórházi ápolónő, mindent vállal, rengeteget dolgozik, csak orvos lehessen gyermekéből.

Az az egyetemista, aki a kollégiumi helyet fölcseréli az ezerforintos al-

bérlettel, elfelejt visszafelé nézni. Visszafordították a szót: ő nem veszi észre, hogy a fizikai munkát végző szülőnek mennyi izdásá tapad 25–30 ezer forinthez, pedig apjuk-anyjuk áldozatáról van szó.

Miért jött nyáron is Szegedre, utóvizsgára készülni, amikor otthon is tanulhatna? Miért költi a pénzt a nyáron, ha az utóvizsgára — ha tanul! — egy hónap is bőven elég? Más valami lehet a dologban.

Számolni kezdtük egy olyan fiatalember kiadásait, aki most tájékozódik az életben, és nem akar semmit elmulasztani, amibe belebotlik. Szigorúak voltak az egyetemisták, én toldottam meg nagymelnyűen a tételeket hol ezer, hol ezeröttszáz forinttal. A 30 ezer így sem jött ki. A divat? Egy farmer három évig elég, mondták a gyerekek, mi évenként írunk öltözet ruhákat és kabátot, sörrel-borral számoltuk a költőpénzt, mégsem értük el a levélbeli számadást. A legfontosabb, ez volt a végső adu, itt a kollégium, ne tessék albertbe menni.

Megfaggattam a gyerekeket a hidegvérű tanárokról, akik kenik kifelé a hallgatót a vizsgán, amikor eszükbe jut, hogy ma még keveset rúgtak ki. A felsőbbrendűség gúnyos mosolyával vizsgáztató professzorral ha más nem, az biztosan szólt volna, aki harmadszor próbálkozott, mire sikerült. Addig szorongattam kérdésekkel, amíg föladtam, én magam. Nem tudnak ilyenről, bevallják, ők nem készültek föl, azért rúgták ki őket. De tudnak olyan egyetemistáról, aki kilép az ajtón és elkezd a nótát: mindent tudtam, megfogni egyszer sem tudott, mégis kettést kaptam. Kijön utána a másik, aki hallotta ökögni-bakogni, és azt mondja: tedd össze két első lábadat, és adj hálát, hogy átmentél.

Ha az ajtóban azt mondta, ő mindent tudott, pedig itt számíthatott rá, hogy tozatiánul nagy labirintus ugyan az albertek ügye, tudnak olyan három hallgatóról, akik együtt laknak, de csak egy ágy van, s a másik kettő gumimatracon alszik 800-800 forintért. Miért ezt választják, nem tudni csak azt, hogy — állítólag ők mondták — náluk a pénz nem számít. Az egyik anyja kórházi ápolónő, mindent vállal, rengeteget dolgozik, csak orvos lehessen gyermekéből.

nem lesznek, számítani kell rá, hogy hangulata is van a vizsgáztatonak. De arra nem tudtak példát mondani, hogy ez a hangulat olyan hallgató ellen fordult volna, aki tudta az anyagot. Természetesen nem simogatták meg, aki semmit nem tudott, nem vigasztalták, hogy nem baj, jó orvos azért még lehet belőled, azt mondták inkább, utóvizsgáig, a második vagy a harmadik nekifutásig tanulj meg. Akárhonnan jött az illető. Mert selejtet akkor csinál a tanár, ha diplomát ad annak, akinek a fejében hézagok vannak. Törött kerek mozdonyba tenni? Életveszélyes.

Horváth Dezső
(Folytatjuk.)

Levélárosok konferenciája

Levélár. Az ember azt gondolná, hogy ezekben az intézményekben tárolják és őrzik a régmúlt iratait, óvják őket a pusztulástól. A levélárosról pedig, hogy olyan ember, aki arra vigyáz, hogy a múlt dokumentumai ne menjenek tönkre; holott nem erről van szó. A levélár igazi hivatását tekintve közművelődési intézmény. A benne felhalmozott kincsek nemzedékek tanítóinak lehetnek, ha jól sáfárkodnak velük. Ezt bizonyította a levélárosok tavaly, Kaposváron megrendezett konferenciája is, ahol a levélárak és a történelemtanítás kapcsolatáról folyt vita. Legújabbban az került az érdeklődés homlokterébe, hogy miként lehetne a levélárakat a munkásművelődési akcióba bevonni.

Tegnap Szegeden 45 levéláros részvételével országos konferencia kezdődött, melyre meghívták néhány üzem kultúrfelelőjét, a környékbeli művelődési otthonok előadóit, és a tanács közművelődési munkásait. A mostani konferencia célja, hogy feltárja a levélárak és az iskolák lehetséges kapcsolatát.

Az eseménysorozatot dr. Müller Józsefné, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője nyitotta meg. Délután a résztvevők megtekintették a szegedi kenderfontonygárban létesített üzemtörténeti kiállítást, majd a Somogyi-könyvtárba látogattak. Ma előadásokkal folytatódik a konferencia munkája, majd délután Ópusztaszerre látogatnak a levélári konferencia résztvevői.

Hétköznapiak Lemondani?

Műhelyt keres egy nő szabó Tarjánban, de egy fodrász és egy cipész kisiparost is hasonló gond szorít. Nem hiszem, hogy közvéleménykutatás kellene annak megállapításához, hogy a lakótelepeken a javítás-szolgáltatással elégedettek-e az emberek. Ehhez még tegyük hozzá, hogy a lakásszövetkezetek bérbeadhatják azokat a helyiségeket a házban, amelyeket nem használ a közösség vagy nélkülözhető. Bérbeadhatják, ha a tagságnak több mint fele igent mond rá.

S amikor kérdezik, s az emberek nagy része nem mond, vajon miért teszik?

A lakásszövetkezetek igazgatóságán — kérdéssünkre — kéresek feleltek: ugyan szóljunk már a lap hasábjain, mert nem értik pontosan a lakók, hogy minden kiadott helyiségről kapott pénz nyereség, hiszen az üzemeltetési költsé-

ség csökken vele. S mivel a jogszabály szerint épületként kell elszámolni, a bevétel azt a házközösséget illeti, amelyekben bérbeadták a helyiséget.

Néha havi 10–20 forintot számít családonként. S a legtöbb közös helyiség — ez is az igazsághoz tartozik — üres vagy nem kellően kihasznál.

Két kérdés marad. 1. Tíz-húsz forint nem számít? (Akkor sem, ha több évre szorozzuk?) 2. Talán az a baj, hogy a kérdés hivatalosan így hangzik: lemondanak-e a helyiségről?

S az az ige, hogy „lemondani”, arra ösztökéli az embereket, hogy inkább két kézzel kapaszkodjanak bele, ha kell, ha nem?

Ki érti? Az igénylőnek jó lenne, a kiadónak jó lenne, a lakótelepen lakóknak jó lenne — mégis nehez keresztülvinni.

Dehogyan nincs

A kigyerek boldog: „bocsi karamellát” kapott a nagymamától. Gyakorlott kézzel kibontja, hanyag eleganciával dobálja a papírt. Szemétsík jelzi percek alatt haladási irányukat.

— En is kérek cukrot! — nyafog egy másik gyerek.

— Jó, kapsz. De csak ha nem dobod el a papírt!

Bizonyítékom nincs, de nagy a valószínűsége: azért mondta hangosan, hogy hallja, aki hall. És a nagymama jól hall. Mert egy pillanat alatt felháborodott, s ugyanennyi idő kell ahhoz, hogy rákiabáljon a fia-

talasszonyra, olyasféleképp, hogy mit figyelmezteti őt, és így tovább. „Különbözik is: semmi köze hozzá!” — fejezte be a szóadatot.

A fiatalasszony szapora léptekkel távozott, s mondtam, ne mondjam? Még ő szégyellte magát, mert mindenki odanézett, utcahórszat megfordultak a járőrök.

A közelben állók tudták, miért a hangoskodás, mégse mondta senki: dehogyan nincs közünk ahhoz, hogy a kigyerek is tanulja meg, ne szemeljen az utcán.
Sz. M.

A szovjet szakszervezetek a lenini úton Jubileumi kiállítás Csepelen

Szerdán a Csepel Művek munkásothonában a szovjet szakszervezetek a lenini úton címmel kiállítás nyílt, amelyen a lenini szakszervezetek múltját, harcait, jelenlegi munkáját, a magyar és a szovjet szakszervezetek együttműködésének dokumentumait mutatják be. A magyar szakszervezetek e kiállítás is tisztelnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom emlékének. A Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának segítségével készült kiállítás áttekintést ad a szovjet szakszervezetek egész munkájáról, amelyet a szovjet hatalom létrejöttéért, majd a szocialista társadalom megteremtéséért és a fejlett szocialista társadalom építéséért kifejtettek.

A kiállítás ünnepélyes megnyitóján részt vettek az MSZMP Központi Bizottsága, a budapesti pártbizottság képviselői, a szakszervezeti mozgalom vezetői, ott volt a szovjet delegáció, amelyet Ludmilla Zemljanyikova, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának titkára vezet, jelen volt V. J. Pavlov, a Szovjetunió budapesti nagykövete, eljöttek a csepeli dolgozók küldöttele.

A kiállítás megrendezése is a magyar szervezett dolgozók, egész népünk tiszteletét, elismerését fejezi ki a Szovjetunió, az SZKP és a szovjet szakszervezetek iránt — mondotta megnyitó beszédében Földvári Aladár, a SZOT elnöke. — A szovjet szakszervezetek a magyar szakszervezeti mozgalom számára is példát adtak annak, hogy a szocialista társadalom körülményei között miként teljesedhet ki a szakszervezeti munka. A ma-

gyar és a szovjet szakszervezetek kapcsolata — csak úgy, mint a két nép barátságát — évtizedekre nyúl vissza. E kapcsolatokat az elvtársiasság, az internacionalista szellem, a barátság és a kölcsönös segítség hatja át. A kiállítás csepeli helyszíne is barátságunk jelképe. Majd hat évtizeddel ezelőtt Csepelen vette a szikratávíró Lenin üzenetét a Magyar Tanácsköztársasághoz, az idén pedig Csepelre érkezett Leonid Breznyev távirata a jubileumi munkaversenyt kezdeményező kollektívának. Egyben a kiállítás méltó eleme annak a kezdeményezésorozatnak, amelyet népünk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára készült.

A vendégek megtekintették a kiállítást, amely átfogó képet ad a 113 és fél millió tagot tömörítő szovjet szakszervezetek sokoldalú munkásságáról.

A képek és dokumentumok 1917-től napjainkig felvillantják a szovjet hatalom harcainak, munkásságának legfontosabb mozzanatait, a munkások ellenőrző szervezetének megalakulását csak úgy, mint a külföldi intervenciókkal és fehérgárdistákkal, majd a fasiszta betolakodókkal vívott harc éveit, az ipar, a mezőgazdaság fejlesztésére, a közoktatás és a népművelés megszervezésére tett első lépéseket, s a további erőfeszítéseket, amelyek a Szovjetunióval a haladó emberiség szilárd bástyájává erősítették.

A kiállítás gazdag fotóanyagában egész sor, a magyar közönség előtt még ismeretlen dokumentum található. A látogatók Lenin, lemezen megörökített hangját hallhatják, megtekinthetnek több ajándékot, amelyet a szovjet szakszervezetek a magyar szakszervezeteknek adtak az elmúlt években.

VIT- pályázat

November 1-ig várják a KISZ budapesti bizottságára a XI. VIT tiszteletére meghirdetett karikatúr pályázaton részt vevők munkáit. A budapesti bizottság olyan művészi színvonalú karikatúrák készítésére buzdítja a fiatalokat, amelyek kapcsolódva az „Antimperialista szolidaritás, béke, barátság” jelszóhoz hitet tesznek a tartós béke, a biztonság, a társadalmi haladás mellett, valamint állást foglalnak az imperializmus, az újgyarmatosítás, a fajüldözés és a reakció ellen. A pályázat eredményét november 15-én hirdetik ki.

Ugyancsak november 1-ig lehet beküldeni az alkotásokat a KISZ budapesti bizottsága és a Magyar Rádió beatdalok írására meghirdetett VIT-pályázatra. Mindkét pályázaton értékes díjakkal jutalmaztak az első tíz helyezettet.

Ősz a természetvédelmi területeken

Az évszakok, az időjárás változásai mindenkor befolyásolják a természet állapotát, az állatvilág viselkedését és faji összetételét. Különösen érvényes ez a megállapítás a vonuló madárfajokra, amelyek fiókaik felnevelése után az időjárás hidegebbre fordulásával megkezdik hosszabb-rövidebb vándorútjukat déli égtájak felé. A költés után csapatokban kóborló madársereg a védett területeken gyülekeznek, s készülnek a nagy vándorútra. A hazánkban költő vadrécek a szegedi Fehér-tóról több tízezres tö-

megben indultak melegebb tájakra. A búcsúzó vízimadarak helye azonban nem sokáig maradt üresen. Észak felől egymás után érkeznek az újabb vadrécesereg, a sarkvidéki erdős folyópartok és tavak mentén fészkelő vetési ludak, a tundrákon költő nagy lilikek előőrsei. Feltűntek a darcusapatok, a tölük megszokott szabályos ék alakzatban, méltóságátlan szárnycsapásokkal, erős hangjukkal messziről felhívta magukra a figyelmet. A pusztaszeri és a már-

télyi tájvédelmi körzet vízei felett több, hazánkban ritka madárfaj észlelhető ebben az időszakban. A Fehér-tón kis kormoránt, ékfarkú halfarkas — amely a sárlányfélék családjába tartozik — csigaforgatót, halászsast; a tömörkényi tavak mentén batiát, arany- és ujjas liliket figyelt meg a Szegedi Erdőrendezőség szakszemélyzete. A Tisza hullámterén megjelentek legnagyobb márdáragadozóink, a réti sasok is, amelyek rendszeres téli vendégei az ártér háborítatlan, védett erdőse-